

Mészáros Blanka FEKETE-FEHÉR

Ráírás: **Varga Zoltán Zsolt: Rács**

Ujjaim a zongorabillentyűkön. Ma már legalább századszor játszom ugyanazt. A szobában nincs más, csak az ágyam és a zongora – gyanítom, több bútor nem is férne be, de soha nem próbáltam mást behozni. Nincs semmi, ami elterelhetné a figyelmemet a fekete-fehér billentyűkről; hallgatom zongorajátékom visszhangját a nagyon kicsi, de nagyon magas szobában. Behunyom a szemem, várom a hatást. A hatás elmarad, csak a kerámiacserépbe ültetett növény zuhan le a zongoráról.

Kivágódik a szobám ajtaja. Anyám valószínűleg eddig is a túloldalon hallgatózott, és most, hogy fültanúja volt a kerámiacserép halálának, megfeledkezett magáról.

– *Értelemmel* gyakorolj! – kiabál rám, és lehajol, hogy összeszedje a cserépmaradványokat. – Azért esett le, mert agyonpüfölted ezt a szerencsétlen hangszert. Jaj nekem, micsoda esztelen fiam van! Érzelemmel csak a színpadon szabad játszani..., mikor tanulod már meg?

Ülök csöndben a zongoraszéken, le-lehajolok egy-két cserépdarabért, hogy ne szegény anyámnak kelljen felszednie az összeset. A virágföld a szőnyegre tapad. Anyámmal nézzük egymást.

– Au, megvágtam a kezem – szisszen fel, de arcán a fájdalom legkisebb jelét sem látom; mintha megvágni az ujjunkat rutin volna, ami után fel kell szisszenni, le kell mosni a sebet és időnként fel kell sóhajtani, hogy micsoda teher még

egy ilyen apróság is.

sohasem érez igazán semmit

Mert az én anyám ilyen. Már régóta nincs az arcán semmiféle érzélem. Néha mosolyog, néha nevet, néha még sír is. De látszik, hogy sohasem érez igazán semmit. Időnként odaáll a zongora mellé, figyeli a játékomat, beletúr zilált, őszülő hajába, s mert ő maga is zongoraművész, idegesen kijavítgatja hibáimat.

Most ragtapasszal az ujján tér vissza. Ügyetlenül ragasztotta le, olyan ügyetlenül, hogy hirtelen megszánom a zongora mellett parancsolgató asszonyt, és öregnek látom, rettenetesen öregnek.

Zavaros mondataiból kihallok egyet. Egyetlenegyet. A többi a fekete-fehér billentyűk sorrendjéről, a tempóról meg a dallamról szól. De az az egy mondat megüti a fületem.

– Ne felejtsd el, miért csinálod ezt... ne felejtsd el, hogy apád meg én mekkora áldozatot hoztunk érted.

adobe.com

Anyám olyan áldozatról beszél, amit nehéz lenne elfelejteni. Sosem értettem igazán, csak azt tudom, hogy tízéves korom előtt együtt éltünk mi hárman a tenger túloldalán: anyám, apám meg én.

Akkor még nem gyakoroltam. Legalábbis nem így, mint most. Játszottam, mint a többi gyerek; igaz, anyám időnként utánam jött a parkba, hogy indulnom kell zeneórára, szidott, hogy miért nem ülök otthon a zongora mögött. Megszoktam. Olykor büszke voltam magamra, de nem gondoltam többre. Hajóskapitány akartam lenni, nem zongoraművész.

fojtott hangon

Esténként néha a szüleim veszekedése mellett aludtam el. Csendben veszekedtek, fojtott hangon, szinte nyugodtan,

de én hallottam őket. Egyszer megkérdeztem, min vesztek össze. Másnap anyám közölte, hogy elmegyünk Budapestre. Azt mondta, egy kiváló zongoratanár miatt, aki majd tanítani fog.

„Errefelé nincsenek olyan tanárok – magyarázta –, ez kell ahhoz, hogy kiváló zongoraművész legyél.”

Nem értettem, mert én hajóskapitány akartam lenni.

Apám, aki Amerikában született és ott is élt mindig, maradt. Mi anyámmal – ahogy anyám mondta – visszajöttünk. Én nem visszajöttem ide. Én azelőtt sohasem éltem itt. Idegen volt a város, idegenek voltak az emberek. Mielőtt eljöttünk, apám is azt mondta, ide kell jönnöm, hogy kiváló zongoraművész váljon belőlem.

Nem akartam zongoraművésszé válni. Sírtam az apám vállán, és nem értettem, ő miért akar annak látni.

– Nem felejttem el – felelem anyámnak, és az ujjaimmal gépiesen simogatom a fekete-fehér billentyűket. Egyet-egyét kicsit erősebben leütök. A falak némán állnak, nem visszhangzanak. Száraz az egész, érzelmek nélküli.

– Így már jobb – mondja anyám, és ez igazán nagy dicséret tőle; sosem mondaná, hogy így már jó. – Így fog kiteljesedni a játékod a színpadon – teszi hozzá gyorsan.

Keenon Lindsey, flickr.com

A színpadon. A színpadon, amit apám is látni fog, apám, aki hamarosan felszáll a repülőre, és átrepüli a tengert. Hogy újra lássa anyámat. Hogy lásson engem. Hogy hallja a játékomat, ami neki szól és anyámnak, lássa, hogy az áldozat, amit hoztak, nem volt hiábavaló. Hogy igaza volt: valóban itt válhat belőlem zongoraművész. Nekik fogok játszani, csak nekik. Értelemmel töltöm majd meg a fekete-fehér billentyűk zaját.

Hirtelen előnt a bűntudat. Anyám bekötött ujját nézem, anyámét, aki ott hagyott miattam egy házasságot, egy nagy szerelmet a világ másik felén. Muszáj bebizonyítanom neki, hogy nem tette hiába.

Megsimogatom görnyedt vállát, és újra belefogok a gyakorlásba. Ezúttal minden szavára hallgatok.

belekomponált

Nem mehetek ki apám elé a reptérre. Bent ülök a színpad mögötti kis szobában, és gyakorlok. Nem gondolok semmire. Összefolynak előttem a zongorabillentyűk, aztán megint kitisztul a kép, és én pontosan tudom a sorrendet, pontosan tudom, melyiket milyen érzélemmel kell megtölteni. Mert a színpadon nem számítanak többé anyám intelmei. A színpadon az érzelem a fontos. Az érzelem, ami furcsa módon belekomponált a darabba, előre ott van benne, és ugyanolyan jól kell tudni, mint a billentyűk sorrendjét.

Előbb csak a zongorát látom. Meghajlok, de nem nézek a közönségre; elvakít a színpadot megvilágító fény. A fehér billentyűk kékesnek látszanak. Aztán mégis felnézek. Anyámat látom legelöl, és apámat keresem mellette. A taps már elhallgatott, nagy a csend. Mintha az utolsó sorból apám nézne rám

felső kép | Monica Liu, flickr.com